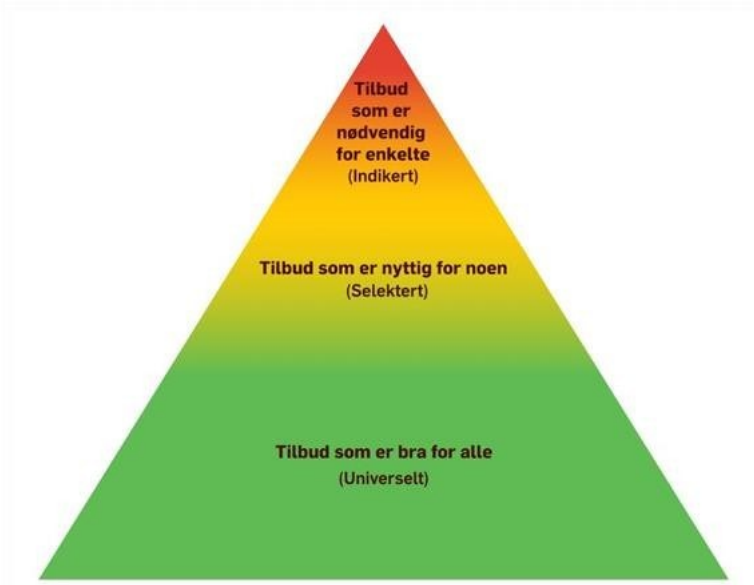
OPP 03 Ressursfordelingsmodell skole

Bakgrunn: I Vedtak 038/2026 ber kommunestyret om at ressursfordelingsmodellen i grunnskolen blir gjennomgått med mål om å sikre bedre samsvar mellom behov og ressurser, og redusere forskjeller mellom skolene.

Den nye ressursfordelingsmodellen tar utgangspunkt i forebyggingsmodellen hentet fra plan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker, vedtatt i sak 044/2025. Ett av målene i denne planen er å utjevne sosiale forskjeller. Dette er i samsvar med ett av de nasjonale sektormålene for barnehage og skole.

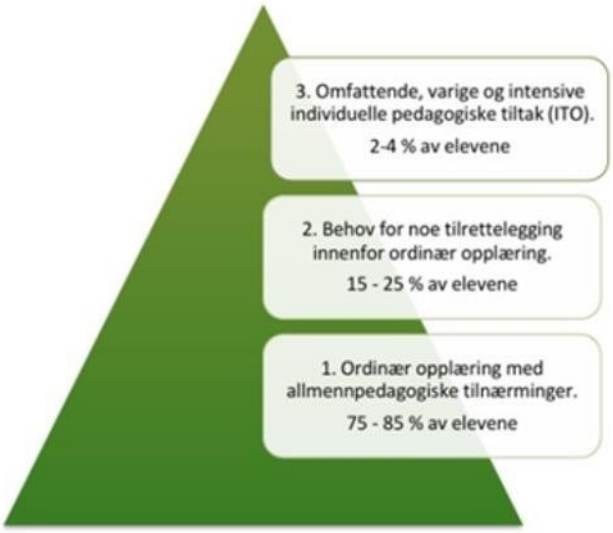

FIGUR 1 FOREBYGGENDE INNSATS

Likeverdig behandling betyr ikke at alle skal behandles likt. En kan derfor ikke basere ressursfordelingen kun på tellefaktorer, men må også ha kunnskap om de faktiske forholdene. Basert på kunnskap om lokale forhold vet vi at Fløgstad skule ligger i et område med større sosioøkonomiske utfordringer enn de øvrige barneskolene. Dette er derfor særskilt hensyntatt i den nye ressursfordelingsmodellen, for å bidra til en mer likeverdig fordeling av ressursene.

Ressursfordelingsmodellen har som målsetting at det ordinære pedagogiske tilbudet skal være så bredt, fleksibelt og inkluderende at de fleste elever får støtte på det grønne og gule nivået, uten behov for enkeltvedtak for å få den tilretteleggingen de trenger. For å lykkes med dette må skolene ha ressurser nok på grønt og gult nivå.

Ressursmodellen tar videre utgangspunkt i en fordeling i forbyggingsmodellen som vist i modell under, der nivå 1 er det grønne nivået, nivå 2 det gule og nivå 3 det røde nivået.

Figur 5: Trenivåmodell over pedagogiske tiltak og elever

**Modellen er henta frå ekspertgruppen for inkluderende opplæring og er forankra i forsking om inkluderande støttesystem (Nordahl mfl, 2018), gjengjeve i rapporten «Individuelt tilrettelagt opplæring i Hamar kommune, forskingsrapport 2026, Nordahl, Gustavsen, Øyen Nordahl og Mylnr.)*

For å nå målet om en slik fordelingskurve, er skolene er tildelt ressurser tilhørende de ulike fargekodene:

<u>Grønt nivå:</u>

Skolene tildeles en grunnressurs basert på elevtall. Modellen ivaretar skolenes bemanningsnorm, som er en lærer per 15 elever samlet på 1. - 4.trinn og en lærer per 20 elever samlet på 5. - 7.trinn og 8. - 10.trinn. Det vil alltid være noen naturlige variasjoner i hvordan denne fordelingen slår ut. Skoler med få elever kommer ofte ut med en noe bedre ressurs enn skoler med flere elever. Dette handler om at det er et minstenivå for hvor få klasser en kan ha på en skole.

Grunnressursen ivaretar at alle skolene skal ha noe kapasitet til tidlig innsats, deling av klasser i aktuelle fag og andre styrkingstiltak innenfor det ordinære skoletilbudet.

Sauda kommune bruker en ressursmodell med ordinære satser. Det finnes også en modell med reduserte satser, som likevel ivaretar lærernormen. Det vil være mulig å bruke reduserte satser og likevel opprettholde fordelingsmodellen.

Ved å bruke denne modellen, ligger det også et handlingsrom til å dekke vikarer ved kortere fravær. Opplæringsloven pålegger kommunen å ha en forsvarlig vikarordning. Det er

nærmest umulig å rekruttere lærer-vikarer for kortere perioder, og det må skje gjennom omprioritering av interne ressurser. Skolene må ha kapasitet til å kunne gjøre dette. Ved å bruke reduserte satser i grunntildeling, reduseres handlingsrommet til å ordne vikar innenfor rammene noe.

Nytt fra og med skoleåret 2026/27 er at skoler som må opprette egne klasser på grunn av valg av målform, får tildelt ressurser til timer der klassen må deles i skriftlige fag.

Gult nivå:

Grunnskolene i Sauda har lyktes godt med å vri ressursbruken fra individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) til tidligere innsats på grønt og gult nivå. I skoleåret 2025–26 mottar 4,8 % av elevene ITO, mot et landsgjennomsnitt på om lag 8 %.

I den nye ressursfordelingsmodellen tildeles skolene likevel ressurser med utgangspunkt i en ITO-andel som landssnitt. Dette betyr ikke at landssnitt er et mål for hvor mange elever som skal ha ITO. Tvert imot skal tildelingen gi skolene handlingsrom til å bruke mer av ressursene forebyggende og sette inn tiltak tidligere på gult nivå, slik at behovet for ITO kan reduseres. Som et utjevningstiltak får Fløgstad skule tildelt en noe høyere timefaktor for denne tildelingen enn de andre skolene.

Skolene har fått en ytterligere øremerket styrking for å følge opp elever som strever med lesing og skriving. Barneskolene er prioritert for å styrke den tidlige innsatsen på dette området, og Fløgstad skule har fått mer ressurser enn de andre skolene, som et utjevningstiltak.

Det er mulig å justere timetallet skolene får tildelt per % i denne modellen.

Rødt nivå:

På dette nivå ligger ressursene til ITO. De må sees sammen med tildelingen beskrevet under gult nivå. Skolene får en ressurstildeling på landsnitt for ITO, som skal dekke gult og rødt nivå. Jo flere elever de klarer å hjelpe innenfor gult nivå, jo flere av ressursene beholdes der.

Skoler som har elever med mer enn 10 timer ITO per uke, får en tilleggstildeling for timer utover dette.

Timer til særskilt språkopplæring for elever fra andre land tildeles også på dette nivået etter en bestemt faktor per elev.

Oppsummert:

Ressursfordelingsmodellen skal bidra til økt innsats på grønt og gult nivå og på sikte er målet å holde behovet for tiltak på rødt nivå, herunder ITO, innenfor 2-4 %. For å lykkes må skolene sikres et tilstrekkelig ressursgrunnlag til tidlig og forebyggende innsats. Erfaring viser at dersom disse ressursene blir for knappe, kan det føre til økt bruk av ITO, fordi vedtak i praksis blir nødvendig for å sikre ressurser.

Kommunedirektøren vurderer at modellen bidrar til en mer likeverdig ressursfordeling mellom skolene. Den tar hensyn både til målbare faktorer og til skolenes ulike sosioøkonomiske forutsetninger, og skal dermed bidra til sosial utjevning og et likeverdig tilbud.

Modellen gir samtidig den nødvendige fleksibilitet til å tilpasse ressursbruken til kommunens rammer, når det er behov for å justere disse.